

A szegedi magántisztviselők helyzete.

Körülbelül két hét óta a Délmagyarország az ügyhöz méltó lelkesedéssel felkarolta a szegedi magánalkalmazottak ügyét és ezen idő óta állandóan felszinen tartja a kérdést. Különböző nyilatkozatok, hozzászólások láttak napvilágot a lap hasábjain és úgy látszik, hogy a cél — e magánalkalmazottak helyzetének javítása — most majd jelentőségteljes lépéssel haladhat a megvalósulás felé. Pásztor József és Wimmer Fülöp törvényhatósági bizottsági tagok ugyanis indítványt nyújtottak be Szeged város tanácsához, melyben a törvényhatóság legközelebbi közgyűlésének napirendjébe kéri egy olyan tanácsi javaslat felvételét, mely szerint a közgyűlés utasítsa a tanácsot, hogy sürgős előterjesztésben kérje a kormánytól olyan rendelet kibocsátását, mely az összes magáncégekre kötelezővé tenné alkalmazottaik fizetésének legalább is olyan mérvű felemelését mint amilyen mértékben az állam saját alkalmazottainak fizetését felemelte. Az indítvány nagyon is helyénvaló, mert ha akadtak is magánvállalatok és cégek, melyek önként is tudatára ébredtek annak, hogy a háboru előtti jövedelmekből megélni ma már teljes lehetetlenség, viszont a valószínűségi helyzet az, hogy a magánvállalatok és cégek nagyobbik része az alkalmazottak megélhetési viszonyait még mindig nem látja elég sivatnak, mert még mindig nem tudták rászánni magukat arra, hogy ha háborus drágasággal ugyan teljesen lépést tartó fizetésemeléseket nem is adtak, de legalább némileg igyekeztek volna alkalmazottaik helyzetén javítani. A főnökök nagyobbik része még mindig nem akarja észrevenni azokat a nehézségeket, melyekkel a szükségleti cikkek beszerzése jár és az árak emelkedéséről sem látszanak tájékozódva lenni! Ezeket a főnököket tehát rá kell szorítani alkalmazottaik fizetésének a háborus viszonyoknak megfelelő felemelésére.

Az indítvány megokolása is egészben véve helyes, de nem ártana, ha a közgyűlésen az indítványt benyújtó bizottsági tagok különösen is hangsúlyoznák majd, hogy indítványuk a női alkalmazottakra is vonatkozik, mert ha a férfi alkalmazottak megélhetési viszonyai rosszaknak mondhatók, a nőké egyszerűen szegénytelennek nevezhető.

Szeged város törvényhatósági bizottságának tagjai, amennyiben az indítványt magukévá teszik, arról tesznek majd tanúbizonyságot, hogy elismerik a magánalkalmazottak helyzetének tarthatatlanságát, de egyszersmind azt is kifejezésre fogja juttatni az indítvány elfogadása, miszerint tudatában vannak annak, hogy milyen fontos rétegét képezik az ország dolgozó társadalmának a magánalkalmazottak és belátják, hogy a munkástársadalomnak ezt a legintelligensebb osztályát mai nyomorúságos helyzetében meghagyni országos érdekekbe ütközik és ennek az osztálynak pusztulását megakadályozni mindenkinek hazafiúi és emberi kötelessége.

Minthogy arra is lehet számítani, hogy az indítványnak akadnak majd ellenzői is, akik saját jólétükből elbűvölve, az alkalmazottak helyzetéről általánosan ismert nézeteket tuzottaknak fogják tartani és a törvényhatóság állásfoglalását szükségtelennek fogják nyilvánítani, álljon itt néhány kortörténeti adat rendelkezésükre, hátha ezek megismerése ezeket az urakat is jobb belátásra bírja majd. Egy családapa, akinek felesége és hat gyermeke van, egy helybeli malomvállalatnál 1200 korona évi fizetést kap és egyéb semmit. Ebből fizeti a lakbért és megélhetésre alig marad 800 koronája. A gyermekei mezitláb járnak, ruházatuk teljesen lerongyolódott. Hat hét óta húst egyáltalában nem ettek. Köménymagos levesen

élnek és néha — amikor hozzájutnak — burgonyát is főznek. Felesége betegen fekszik és gyógykezelésre nem futja jövedelméből. Minden értékesíthető holmijukat eladták már.

Egy másik magántisztviselő feleségével és gyermekével 1400 korona fizetésből tengeti életét. Ebből kell megélniök, lakbért fizetniök és ruházkodniök. Cipőjét maga foltozza, ruhát már 4 esztendeje nem vásárolt, odahaza leveti cipőit, hogy ezáltal is kiméltse és tovább tartsanak. Annyira lerongyolódott már, hogy kerüli az embereket. Vasárnaponként a holt Tiszára jár rákászni, ahol reggeltől estig összefogdos 30—40 darab rákot és ezeket beosztják egész hétre és úgy fogyasztják el. Ez képezi huseledelüket.

Egyik helybeli legnagyobb iparvállalat tisztviselőjének havi összjövedelme 300 korona. Ruhát 1913 elején készítettet utoliára. Ez a tisztviselő nem reggelizik, foltozott cipőben jár, újságra nem fizet elő, színházba, moziba nem járhat. Egész ruházata 2 kopott öltönyből áll. Ugyanezen vállalat másik két tisztviselőjének 8, illetve 10 évi szolgálati idő után 270 korona a havi fizetése. Egyikük nős.

Egy helybeli bankház irodistanője 5—6 évi szolgálati idő után 140 korona fizetést élvez. Ebből a fizetésből édes anyját és hugát kell eltartania.

Egy hatalmas tőkéi fölött rendelkező társaság irodistanője a télen súlyos betegen feküdt és még most sem heverte ki teljesen betegségét. Havi jövedelme több mint egy évtizedes szolgálati idő után nem éri el a 200 koronát. Orvosi rendeletre üdülni kell okvetlen mennie. Mivel fizetéséből erre nem telik, munkaadójától rendkívüli segínyt kért. A sok milliói fölött rendelkező vállalat kérelmét elutasította és főnöke odanyilatkozott, hogy ilyen gondolat csak egy nő agyában születhet meg és még szép, hogy fürdői toalettokra is nem tőle kér pénzt.

Ilyen szomorú képeknek se szeri, se száma. De képtelenség ezeket a hajmeresztő dolgokat mind felsorolni. Ez a néhány eset mindenesetre hiúságos tükre a magánalkalmazottak szomorú helyzetének. Ha a közgyűlés az indítványt magáévá teszi, méltónak fog bizonyulni Szeged városának a kor követelményeit mindenkor megértő szelleméhez.

Fekete Mór.

Athénben ismét csend van.

Athén, június 18. A Reuter-ügynökség jelenti: Konstantin király végleg elhagyta Görögország földjét. A katonai klubot bezárták. Közhírré tették, hogy azokat, akik katonai táviró- és távbeszélővezetékeket megrongálnak, agyonlövöik. A Pyreuszban újabb csapatok szállottak pratra. A görög vizeken a hajózás és a szárazföldön a vasuti közlekedés ismét megindult és a normális állapot helyreállott.

Venizelosz lesz az új kormányelnök

Genf, június 18. A Petit Parisien-nek táviratozzák Szalonikiból: Venizelosz július elsején átveszi a kormányt. Konstantin király lemondása előtt Venizelosz Szalamisz szigetén találkozott Jonnarttal, akivel hosszasan tanácskozott. Venizelosz Ribothoz, a francia miniszterelnökhöz táviratot intézett, amelyben a hellenizmus nevében köszönetet mondott neki az új korszakért, s azt a reményét fejezi ki, hogy a görögök a jövőben a becsület és a kötelesség útján fognak haladni.

HIREK

0000

Ne bántsd a gibicet.

Harminc korona a gyöngyösi tüzkárosultaknak.

A rekkenő hőség dacára, hétfőn délután egy talpig fekete ruhás fiatalember állított be a szerkesztőségünkbe. Először azt hittük: miniszterjelölt, de csakhamar kiderült, hogy csak 15 éves és pikkoló az egyik belvárosi kávéházban. Az ifju, kezében 15 darab viharvert papír-kétkoronást szorongatott és miközben ajkai körül gunyos mosoly játszadozott, a pénzt letette a szerkesztőség asztalára és magyarázatok ezeket mondta:

— R. ur a kávéházban alsózás közben pofonvágtat K. ur gibicet és azért küldi ezt a pénzt, a gyöngyösi tüzkárosultak javára.

A magyarázat lakonikus volt és mégis sokat mondó. Ezért utána jártunk a furcsa adakozásnak és egy beavatott, de tárgyilagos szemlélőtől a következő felvilágosítást kaptuk:

— R. ur alsózott szerződötett minden napos partnerével és a gibicék energikusan gibiceltek. Közöttük a szemfüles K. ur. R. ur valószínűleg elnézte sekszt-ász-bella-kaszáját, ami K. urnak csakugy egyszerűen nem akart a fejébe menni és becsmérőleg, sőt kiesinyesen nyilatkozott ezzel kapcsolatban R. ur játékművészetéről. R. urat, amikor ezt meghallotta, annyira elragadta a fájdalom (a sekszt-ász-bella-kassza elnézése) és a düh, (a kiesinyesen lebecsmérelt játékművészeté miatt) hogy pofonilag becsületsértette K. urat. K. mihelyst ezt észrevette, azonnal ki is jelentette, hogy az ügyet ennyiben még sem hagyhatja és ezért följelent R.-t. K. ur ezen fellépése nemcsak a játékosok, hanem a gibicék körében is általános meglepetést keltett és hosszas rábeszélés után, úgy két perc múlva K. ur beleegyezett abba az elvi megállapodásba, hogy a pofonügyet, amiről momentán nem tudták megállapítani, hogy kimeríti-e a becsületsértés ismervét, zsűrileg intézték el. A zsűrit természetesen a gibicék alkották, akiknek döntését a vádlott R. magára nézve előre is kötelezőnek ösmerte el.

Izgalmas és rövid tanácskozás után a zsűri meghozta ítéletét, amely szerint az inzultáló R. ur köteles nyomban 30 koronát adni a gyöngyösi tüzkárosultak javára; a pénzt a Délmagyarország szerkesztőségébe küldeni, ahol ez a tény, nyilvánosan nyugtáztatik. Mivel a játékosok részéről az ítélet ellen nem éltek felebezéssel, R. tényleg kiszurkolta a 15 darab legkopottabb papír-kétkoronását és átadta azt, az ítélet végrehajtásával megbízott ifju pikkolónak. Miután így elegendő tétetett az anyagi és erkölcsi igazságnak, a gibicék általános eljenzése közben az alsós ismét megkezdődött, — K. ur ezuttal szembeült R.-val, — mi pedig a beküldött 30 koronát a fentiekben ezennel nyugtázzuk.

— Időjárás. Lényegtelen hőváltozás, elvétve zivataros eső.

PROGNÓZIS: Meleg, elvétve csapadék. Déli hőmérséklet: 23.2 fok Celsius.

— Személyi hír. Dr. Cicatricis Lajos főispán kedden reggel Szegedre érkezik.